

УЗНОСИТЕ КОСМИЧКО - ПОЕТСКЕ ВИЗИЈЕ ВЛАДИМИРА КРАСИЋА

НАДЕЖДА ЕРИЋ

Књижевна радионица "Владимир Красић" – Београд

Резиме. Разматране су космичке визије у књижевно поетском делу Владимира Красића са акцентом на њихову вишезначну симболику.

Владимир Красић је књижевник са знатним песничким и студијским делом и још значајнијим новинарским и публицистичким опусом и афирмацијом. До сада је објавио више од педесет књига, укључујући ту и занимљиву прозу, више монографија публицистичких текстова и наслова. Гледано у целини у његовој последњој дигиталној књизи под насловом „Живот у једном комаду“ на више од петнаест хиљада страна постављене су све објављене публикације, каталoшки разврстане и дигитално записане у Народној библиотеци Србије. Поред овога Владимир Красић има више од 25 000 наслова у многим новинама, часописима, стручним часописима, публикацијама и електронским медијима у Србији и бившој Југославији. Снимио је три ауторска документарна дугометражна филма из рата у 1990. години: „Убице су дошле са маскама“, затим „Позови шифру кавез“ (филмови трају по деведесет минута) и филм „Зашто?“, приказан на међународном фестивалу документарног филма у Београду, у продукцији Застава филма из Београда, који је и награђен.

Из овога се види да је Владимир Красић вишеслојна стваралачка мултимедијална личност која се потврђивала у неколико различитих области рада и деловања. Он је у процесу стварања Телевизије Београд био први хонорарни дописник за подручје Лесковца и југа Србије, укључујући ту и песника Радета Јовића. Новинарство је почео као први дописник Радио Београда из Лесковца са шеснаест година. Оснивач је радио станица „Кошава“, „Видиковац“ и „Радио Новости“, чији је био дугогодишњи главни и одговорни уредник и директор. Изнедрио је идеју и понудио скицу нове „Ревије 92“. Само на ТВ Политика објавио је близу три стотине разних прилога и записа.

У том смислу Владимир Красић је дао крупан допринос стварању и развоју нових медија, и заједно са Војиславом Добријевићем, великаном српског новинарства, Миодрагом Стојановићем - Дунђером, карикатуристом светског гласа, Властимиром Вељковићем и другим оставио снажан печат у журналистици.

Владимир Красић је веома поносан на двадесетак својих објављених књига поезије, у чему су му свесрдно пружали, како то обично сам каже, братску помоћ, пре свих његов професор књижевности Мирослав Миловановић, песник Раде Јовић и, посебно, његов друг по перу и вери професор др Никола Цветковић, са којим се спорио и борио да све што изађе испод његовог „чекића“ буде филигрански дотерано и животно аутентично. Красић је савремену српску поезију обогатио са више драгоцених књига, неколико антологијских песама, као што су „Умри тата“, „Разљубак“ и циклус „Новембар у Београду“. Његово надахнуто еротско и космичко певање о Ени и Марији Михајловић најбоље је одсликано у књизи „Срце у трку“. Његова „Саопштења“ су његов аманет и тестамент о животу чудака који је једино сам себе разумео, а све друге уважавао.

Имао је част да му књигу „Марија Михајловић“ полетно и креативно илуструје знаменити српски песник Слободан Марковић алијас Либеро Маркони. Остало је незнано широј јавности да је Либеро Маркони последњу песму у којој је описао своју смрт на степеништу написао у кабинету Владимира Красића, у кули на деветом спрату зграде Борба у Београду, о чему постоји тонски запис.

О Владимиру Красићу су инспиративно писали: велики песник Слободан Марковић, Бранко Јовановић, Милош Милошевић, Мила Јанковић, Раде Јовић, Ева Рас, Мирослав Миловановић, Јован Кесар („Да ли је могуће, другови, да смо сви ми волови?“), Радомир Мићуновић, Радомир Стевић Рас и други. Види књигу „Човек из једног комада“ (2006.), и сабрана дела у дигиталној форми под насловом „Живот у једном комаду“ (2008.), чији је уредник професор др Никола Цветковић. Књига има 15 000 страна и налази се у Народној библиотеци Србије.

Певање Владимира Красића је у знатној мери окренуто космичким мотивима који су изразитије присутни и онда када поетски промишља љубав и сновиђује еротски драматично и стално на ивици између живота и смрти. Космичке теме су присутне и у његовом певању о Београду, природи, свету и животу уопште. Он је у силовитом обухвату васељенских визија које су прожете астралном симболиком и када пева о „Црној мачки“ („кровови космоса“). На моменте он види заробљени космос, који му се отвара као на длану. У његовим стиховима прожима се космичко са свеживотним, лирско - етеристичко са емотивно раздешеним, интимистичко са боготворним.

Красић у поетском заносу види „године урезане у образе / свемира“. Понекад, живот му се указује у васколиком хаосу, а паметни појединци киднули су у к о с м о с.

Његов космос испуњен је делотворном енергијом која зрачи у раздавању па се догађа необична светковина хаоса који он сагледава као модрооки цвет. А у једном прозном тексту¹ говори о томе како Она њему каже: „Тврдо газиш - остани у модрим чарапама“. Овде песник трансформисан у наратора каже: „Буди мој вечерњи облак који блуди небом снова“. Символика облака у знаку је еротске обузетости. Поетска визија облака повезује се и са древним митолошким представама као и са зрачном симболиком Сунца, Месеца и сваковрсним пустињским привиђењима, оптичким обманама.

А у песми „Ковчег љубави“ песник се пројектује у визијама како јаше „беле облаке“ над Калемегданом. Тако Владимир Красић пева у књизи „Саопштења“ (Београд, 2001, стр. 8.). Испод песме је забележено: „Гордана. У 19,00 сати, на дан Светог Саве 2000“. Помен Светога Саве упућује на боравиште душа.

Занимљиво је да се код источних Словена облаци често јављају у лирској вези са небеским просторствима. Његово небо је увек окупано сунцем и зачарано звездама. То су сфере у којима обитавају богови љубави са својом звезданом свитом и небеским дворјанима. Из ове сфере песник прелази у визију о рађању космоса. Ту се привиђа сједињавање небеске жене са овоземаљским мужјаком. При том се јављају етерични простори, херметички за очитовану љубав затвореног југа „где збивам туј и целивам“.

Парадокс, зар не? Светлост живота за песника и приповедача долази о д о з г о и често је симболички израз божанства љубави.

У Красићевим поетским представама „Дунав се улива у небо“, при чему се догађа превазилажење лепоте, светлости и сјаја. А та лепота се може искусити на земљи између две обале сна и бајке. Ту је визија неба, облака и страсти у спиритуалној равни са истинским атрибутима небеског свода, са звездама и астралним симболима у радости и Красићевом поимању живљења. Код њега се прожимају бајка, сан, реално и иреално, па онај који сања види лепоту звездане ливаде на којој је пуно тулипана, перуника и белих рада које милује поветарац и опрашује их космичким дахом да живе и божански се оплођују. А оне шире сладак звук и миомирис. А Владимир вешто хвата време срцем са најбестиднијим осмехом на свету целом. У ваздуху се причују небеска јата што поју песму какву људско ухо није чуло и разазнало. Ту су благословене путоказне звезде уместо очију. Космичка симболика овде чини да се руке преливају сребром у додиру са његовим слепоочницама. Он познаје човечице које својим светлом исијавају Богочовека и чисту космичку љубав.

Владимир Красић је овде створио небо љубави и земљу људског постојања и у центру свемира устоличио човечицу, коју је наткрилио. Небо љубави је духовно царство снова и поново успостављени еденски врт, насупрот кога се налази страст као страшни суд.

¹ В. Красић, *Тврдо газиш – остани у модрим чарапама* /Књиге/ „Живот у једном комаду“, уредник професор др Никола Цветковић, Београд, 2008.

Мој скромни прилог недвосмислено показује, да је Владимир Крasiћ значајна књижевно - уметничка и песничка појава у Србији, целим бићем окренута будућности. Он је, коначно, безнадежан случај, што је и наслов његове књиге песама, или случај В. К. Види се да Владимир Крasiћ спретно користи космичку симболику у визионарском поетско - прозном комуницирању са читаоцима.

Због тога настављах ишчитавање многих његових објављених и „затурених“ рукописа који чекају нека боља времена.

Космичко - поетске визије омогућују, по мом мишљењу трајност и одолевање његовом опусу који је утемељен на универзалним, промишљеним и, пре свега, поетским и студијски утемељеним вредностима.

PROUD COSMICALLY - POETICAL VISIONS OF VLADIMIR KRASIĆ

Cosmical visions in the prose and poetry of Vladimir Krasić were considered.